

Sygn. akt II UK 700/16

POSTANOWIENIE

Dnia 15 listopada 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Bogusław Cudowski

w sprawie z wniosku [...]S. s.c. w Ś.
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w W.
z udziałem zainteresowanej I.F.
o ubezpieczenie społeczne,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 15 listopada 2017 r.,
skargi kasacyjnej wnioskodawcy od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)
z dnia 14 kwietnia 2016 r., sygn. akt III AUa (...),

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Sąd Apelacyjny w (...) wyrokiem z 14 kwietnia 2016 r. oddalił apelację [...] S. spółka cywilna w Ś. od wyroku Sądu Okręgowego w Ś. z 28 lipca 2015 r. oddalającego odwołanie ww. Firmy od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w W. z 23 października 2013 r., w której stwierdzono, że zainteresowana jako osoba wykonująca pracę na podstawie umowy zlecenia w [...] S. s.c. w Ś. podlega obowiązkowo ubezpieczeniom: emerytalnemu, rentowemu i wypadkowemu w okresie od 17 sierpnia 2010 r. do 27 sierpnia 2010 r. i ustalającej podstawę wymiaru składek na te ubezpieczenia.

Wyrok Sądu Apelacyjnego zaskarżyły wspólniczki spółki cywilnej [...] S. z siedzibą w Ś. w całości. Zarzucono naruszenie prawa materialnego, to jest: (-) art. 734 k.c. przez błędną wykładnię i uznanie, że umowa jaką zawarły wspólniczki

spółki cywilnej [...] S. w ramach prowadzonej przez siebie działalności gospodarczej – umowa z 23 października 2013 r. nr (...) jest umową zlecenia; (-) art. 627 k.c. przez jego błędną wykładnię i uznanie, że wskazana wyżej umowa nie jest umową o dzieło.

Wnosząc o przyjęcie skargi kasacyjnej strona skarżąca wskazała na potrzebę dokonania wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości, a mianowicie art. 735 k.c. oraz art. 625 k.c. Argumentowała, że sądy powszechne dotychczas nie wypracowały utrwalonej wykładni prawnej, przez co zachodzą istotne wątpliwości w kwestii rozróżniania umów zlecenia do umów o dzieło, a stanowisko ZUS jak i NFZ ma przestrzeni lat uległo diametralnie zmianie. W szczególności strona skarżąca wskazała, że wykładni prawnej wymaga wskazanie jakie elementy umowy przesądzają o jej zakwalifikowaniu do umów zlecenia, a jakie do umów o dzieło w przypadku przeprowadzenia cyklu szkoleń. Ponadto, w ramach istotnego zagadnienia prawnego wymaga wyjaśnienia, czy istnienie specjalnego charakteru szkoleń, a w szczególności ich indywidualizacja i dostosowanie z założenia do indywidualnego odbiorcy ma wpływ na kwalifikację umowy jako umowy o dzieło.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne (pkt 1), istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości prawne lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie (pkt 2), zachodzi nieważność postępowania (pkt 3), lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (pkt 4). Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania powinien wskazywać, że w sprawie zachodzi przynajmniej jedna z okoliczności wymienionych w art. 398⁹ § 1 k.p.c., a jego uzasadnienie powinno zawierać argumenty świadczące o tym, że rzeczywiście, biorąc pod uwagę sformułowane w ustawie kryteria, istnieje potrzeba rozpoznania skargi przez Sąd Najwyższy (por. postanowienie SN z 7 maja 2015 r., II PK 39/15, LEX nr 2021948).

Strona skarżąca zdaje się jednocześnie wskazywać na dwie okoliczności mające uzasadniać przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania – na potrzebę wykładni przepisów prawa, to jest art. 735 k.c. oraz art. 625 k.c., które jej zdaniem budzą poważne wątpliwości, oraz na występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego sprowadzającego się do pytania, czy istnienie oryginalnego charakteru szkoleń, w szczególności ich indywidualizacja i dostosowanie z założenia do indywidualnego odbiorcy ma wpływ na kwalifikację umowy jako umowy o dzieło.

Uwzględniając powyższe, celowym wydaje się przypomnienie, że w sytuacji uzasadnienia wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania potrzebą wykładni przepisów prawnych budzących wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów (art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c.), strona skarżąca powinna nie tylko wskazać przepis, który jej zdaniem wywołuje wątpliwości lub rozbieżności w orzecznictwie sądów, lecz także przytoczyć orzeczenia sądowe, w których dokonano rozbieżnej jego wykładni we wskazanym przez stronę skarżącą zakresie lub szczegółowo opisać na czym polegają te wątpliwości. Brak przytoczenia takich orzeczeń lub wyjaśnienia owych wątpliwości prowadzi do oceny, że wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie został w wystarczająco przekonujący sposób uzasadniony (por. postanowienie SN z 12 grudnia 2008 r., II PK 220/08, LEX nr 523522). Podobnie kształtują się wymogi uzasadnienia wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania ze względu na występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego. W takiej sytuacji strona skarżąca powinna wykazać, że dotychczasowe orzecznictwo i doktryna prawa nie dają wystarczającego rozwiązania w zakresie sformułowanego przez nią zagadnienia prawnego (por. postanowienie SN z 4 listopada 2014 r., I PK 128/14, LEX nr 1652375). Z powyższego wynika, że nie istnieje potrzeba wykładni przepisów prawa (art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c.) ani nie występuje istotne zagadnienie prawne (art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.), jeżeli Sąd Najwyższy zajął już stanowisko w kwestii zagadnienia prawnego lub wykładni przepisów i wyraził swój pogląd we wcześniejszych orzeczeniach, a nie zachodzą żadne okoliczności uzasadniające zmianę tego poglądu (por. postanowienie SN z 17 marca 2015 r., I PK 4/15, LEX nr 1661934; postanowienie SN z 12 grudnia 2008 r., II PK 220/08, LEX nr 523522).

W ocenie Sądu Najwyższego strona skarżąca nie uzasadniła występowania w sprawie co najmniej jednej z ustawowych przesłanek przysądu.

Problem prawny sformułowany we wniosku był wielokrotnie przedmiotem rozważań Sądu Najwyższego (por. przykładowo wyroki SN: z 3 października 2013 r., II UK 103/13, OSNP 2014 nr 9, poz. 134; z 28 sierpnia 2014 r., II UK 12/14, LEX nr 1521243; z 10 maja 2016 r., II UK 217/15, LEX nr 2056874). W orzecznictwie wskazano kryteria, które rozstrzygają o charakterze prawnym umowy, to jest uzasadniające zakwalifikowanie danej umowy jako umowy o dzieło albo umowy zlecenia (umowy o świadczenie usług), również w odniesieniu do przedmiotu zobowiązania w postaci przeprowadzenia wykładu, cyklu wykładów. W orzecznictwie Sądu Najwyższego wskazano m.in.: (-) że umowa o przeprowadzenie cyklu bliżej niesprecyzowanych wykładów z określonej dziedziny wiedzy, których tematy pozostawiono do uznania wykładowcy nie jest umową o dzieło, ponieważ tak określony przedmiot zobowiązania wskazuje, że zamawiający nie jest zainteresowany określonym dziełem (utworem) intelektualnym o indywidualnym charakterze w rozumieniu przepisów ustawy z 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych, ale przekazywaniem odbiorcom wykładu wiedzy z danej dyscypliny; (-) przedmiot umowy o dzieło jest doprowadzenie do weryfikowalnego i jednorazowego rezultatu, zdefiniowanego przez zamawiającego w momencie zawierania umowy, który można poddać sprawdzianowi na istnienie wad fizycznych, a sprawdzian taki nie jest możliwy do przeprowadzenia, jeżeli strony nie określiły w umowie cech i parametrów indywidualizujących dzieło.

Strona skarżąca nie odniosła się w uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania do bogatego orzecznictwa sądowego dotyczącego kryteriów kwalifikacyjnych umowy o dzieło, odpowiednio umowy zlecenia (umowy o świadczenie usług). Brak tej analizy czyni przedwczesnym, a przez to nieuzasadnionym twierdzenie strony skarżącej o potrzebie wykładni przepisów prawa, jak i twierdzenie o występowaniu w sprawie istotnego zagadnienia prawnego – odnoszące się do kryteriów odróżniających umowy o dzieło od umów zlecenia.

Z tych powodów, na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c., orzeczono jak w sentencji.

